

АНЕКС II
Правилника о раду Центра за информационо-комуникационе
технологије
Машинског факултета Универзитета Београду

ПОЈЕДИНАЧНО ПРИКЉУЧИВАЊЕ И ЛОКАЛНО ОРГАНИЗОВАЊЕ

Члан 1.

АНЕКС II Правилника о раду Центра за информационо-комуникационе технологије Машинског факултета у Београду (МФБ), у даљем тексту ЦИТ, дефинише основна правила о појединачном прикључивању рачунара и њиховом локалном организовању у форми локалних мрежа организационих јединица Машинског факултета, укључујући и радове на инфраструктури рачунарске мреже информационо-комуникационог система. Овим анексом се регулишу и неки аспекти евиденција рачунара прикључених на рачунарску мрежу ЦИТ и неки аспекти располагања Интернет адресним простором додељеним Машинском факултету.

I ПОЈЕДИНАЧНО ПРИКЉУЧИВАЊЕ

Члан 2.

Појединачно прикључивање корисничког рачунара на рачунарску мрежу Машинског факултета не сме ничим да угрози физички и логички интегритет информационо-комуникационог система Машинског факултета.

Члан 3.

Рачунар прикључен на рачунарску мрежу МФБ, заједно са инсталисаним оперативним системом, сматра се физичким и логичким делом информационо-комуникационог система и у том смислу постаје објекат на који се примењује Правилник ЦИТ-а, укључујући све његове анексе.

Само рачунар који је регистрован од стране ЦИТ-а може да буде прикључен на рачунарску мрежу Машинског факултета. Од овога се изузимају преносни рачунари, чије се прикључивање дефинише чланом 5 овог анекса.

Члан 4.

У контексту члана 2 и 3 овог анекса појединачно прикључивање корисничког рачунара се искључиво спроводи према следећој процедури:

1. Подношење захтева за прикључивање рачунара на рачунарску мрежу информационо-комуникационог система Машинског факултета, коришћењем обрасца ЦИТ А02_1.
Право подношења захтева имају:
  - a. Физички корисници из категорије корисника 1a и 1b
  - b. Организационе целине/функције у складу са категоријом корисника 1c, 1d и 1e, како је то дефинисано Анексом I Правилника ЦИТ, Члан 2.
2. Захтев разматра руководиоца Центра за информационе технологије МФБ и на основу достављених података и техничких услова, у року не дужем од 7 дана даје писмену сагласност и препоруку за прикључивање.
3. Одлуку о прикључивању рачунара на рачунарску мрежу информационо-комуникационог система МФБ доноси Декан издавањем писменог налога за прикључивање руководиоцу Центра за информационе технологије.

4. Прикључивање рачунара на рачунарску мрежу информационо-комуникационог система МФБ обавља искључиво квалификовано техничко особље ЦИТ. Поступак прикључивања обухвата следеће активности:
  - a. Провера функционалности и ауторизације оперативног система;
  - b. Провера функционалности и конфигурације мрежне картице (мрежну картицу обезбеђује корисник рачунара);
  - c. Инсталација и конфигурација комуникационих протокола;
  - d. Додељивање логичке адресе;
  - e. Уградња комуникационог кабла који обезбеђује ЦИТ;
  - f. Инсталација и конфигурација софтвера за приступ сервису електронске поште;
  - g. Инсталација осталих корисничких сервиса који су као обавезни дефинисани неким од анекса ЦИТ;
  - h. Инсталација антивирусног софтвера;
  - i. Провера приступа мрежи, приступа сервису електронске поште, приступа осталим обавезним корисничким сервисима и посебна провера безбедносних аспеката;
  - j. Регистрација рачунара у складу са чланом 18 овог анекса.

Члан 5.

Преносни рачунар се може прикључити на рачунарску мрежу Машинског факултета само у контексту замене стационарног рачунара који је регистрован и прикључен на мрежу и то тако што ће се стационарни рачунар искључити и на његово место прикључити преносни.

Корисник преносног рачунара је дужан да инсталира и подеси све мрежне протоколе и њихове параметре на истоветан начин на који је то било изведено на стационарном рачунару, посебно узимајући у обзир чланове 2, 3 и 8 овог анекса.

У случају прикључивања преносног рачунара на неко друго прикључно место развода информационо-комуникационог система Машинског факултета, стационарни рачунар чија се замена врши мора да буде искључен како би се спречило дуплирање адреса.

Члан 6.

Прикључно место је део мрежног развода информационо-комуникационог система Машинског факултета и оно је у искључивој надлежности ЦИТ.

Физичка инсталација новог прикључног места је у искључивој надлежности ЦИТ и може се извести искључиво уз сагласност руководиоца Центра за информационе технологије, а на основу писменог одобрења декана Машинског факултета.

Када се инсталација новог прикључног места спроводи по посебном захтеву онда се она реализује према следећој процедури:

1. Подношење писменог захтева за инсталацију новог прикључног места рачунарске мреже информационо-комуникационог система Машинског факултета.
Право подношења захтева имају организационе целине/функције у складу са категоријом корисника 1ц, 1д и 1е дефинисаним Анексом I правилника ЦИТ, Члан 2.
2. Захтев разматра руководиоца ЦИТ и на основу достављених података и техничких услова, у року не дужем од 7 дана, даје писмену сагласност и препоруку за прикључивање.
3. Одлуку о инсталацији новог прикључног места информационо-комуникационог система МФБ доноси Декан издавањем одговарајућег писменог налога руководиоцу ЦИТ-а.
4. Инсталацију новог прикључног места на рачунарску мрежу информационо-комуникационог система МФБ обавља искључиво квалификовано техничко особље под надзором ЦИТ.

Уколико при спровођењу процедуре прикључивања рачунара дефинисане у оквиру члана 3 овог анекса, на локацији корисника не постоји изведено прикључно место, одлука Декана да одобри прикључивање корисника истовремено подразумева и одлуку о инсталацији новог прикључног места.

Трошкови извођења новог прикључног места (радови и материјал) у контексту овог члана падају на терет заједничких средстава факултета.

Члан 7.

Бежични приступ рачунарској мрежи Информационо-комуникационог система Машинског факултета, у формалном и техничком смислу је еквивалентан приступу преко жичаног развода, и по том основу у потпуности постоји обавеза примене процедуре која је дефинисана члановима 4 и 6 овог анекса.

Члан 8.

Логичка адреса, у било ком облику, је заједнички ресурс Машинског факултета и њено коришћење дозвољено је искључиво у контексту пословних активности Машинског факултета. Додељивање логичке адресе је у искључивој надлежности руководиоца ЦИТ-а, уз одобрење Декана Машинског факултета, како је то дефинисано чланом 4 овог анекса.

Неовлашћено коришћење логичке адресе или њено уступање другом кориснику, сматра се најтежим обликом кршења правила коректног коришћења мрежних ресурса информационо-комуникационог система Машинског факултета и у складу са тим примењују се казнене одредбе дефинисане чланом 20 овог Анекса и чланом 8 Анекса I.

Члан 9.

Корисник прикљученог рачунара је одговоран за безбедност и интегритет података који се налазе на рачунару прикљученом на рачунарску мрежу Машинског факултета.

У циљу заштите од неовлашћеног приступа рачунару прикљученом на рачунарску мрежу Машинског факултета обавезна је заштита рачунара одговарајућом лозинком и антивирусним програмом који се редовно ажурира. Рад без лозинке или антивирусног програма, сматра се кршењем правилна коректног коришћења мрежних ресурса информационо-комуникационог система Машинског факултета и у складу са тима повлачи казнене мере дефинисане чланом 20 овог анекса.

Додела права приступа интерним ресурсима рачунара од стране осталих корисника мреже је у искључивој надлежности корисника. У том контексту, Центар за информационе технологије Машинског факултета не сноси никакву одговорност у случају било ког облика неовлашћеног приступа подацима или оштећења њиховог интегритета.

Члан 10.

Сваки појединачни рачунар који је прикључен на рачунарску мрежу Машинског факултета мора да поседује легалан оперативни систем. Корисник рачунара по свом нахођењу бира оперативни систем. Инсталирани кориснички софтвер није обухваћен овим Анексом и у искључивој је надлежности корисника.

Члан 11.

Када се из техничких (застарелост или велико оштећење) или неких других разлога појединачно прикључени рачунар трајно искључује са мреже, корисник рачунара је дужан да у року од 7 дана о томе писмено обавести руководиоца ЦИТ-а, наводећи обавезно идентификациони број рачунара.

Код непосредне замене старог рачунара новим, примењује се поступак дефинисан ставом 1 овог члана и скраћена процедура поновног прикључивања дефинисана чланом 4 овог анекса (скраћена процедура подразумева примену само корака 1 и 4, без додатних сагласности како се то захтева у кораку 2 и3).

У случају поновног инсталисања оперативног система или било које друге интервенције на рачунару која је у вези са подешавањима комуникационих протокола, укључујући и промену мрежног адаптера, постоји обавеза корисника да о томе обавести руководиоца ЦИТ и да се од стране квалификованог особља ЦИТ-а спроведе скраћена процедура прикључивања дефинисаног чланом 4 овог анекса, уз спровођење само корака 4 процедуре.

II ЛОКАЛНО ОРГАНИЗОВАЊЕ

Члан 12.

Локално умрежавање рачунара који се преко свог сервера прикључују на информационо-комуникациони систем Машинског факултета, сматра се проширењем постојеће мреже МФБ и њеним новим сегментирањем.

Локална мрежа не сме ничим да угрози физички и логички интегритет информационо-комуникационог система Машинског факултета.

Рачунар прикључен на рачунарску мрежу МФБ како је то дефинисано чланом 3 и 4 овог анекса, коме је додељена адреса из јавног адресног домена и на коме је инсталисан неки од јавних сервиса, добија статус сервера локалне мреже и на њега се по аутоматизму примењују сви чланови овог анекса који регулишу аспекте локалног умрежавања.

Само регистроване локалне мреже које су задовољавају услове дефинисане члановима 14, 15 и 19 овог анекса, могу да буду прикључене на информационо-комуникациони систем МФБ.

Рачунари повезани у локалну мрежу не могу да користе јавни адресни простор и не морају да буду регистровани од стране ЦИТ-а како је то дефинисано чланом 3 и 4 овог анекса.

У контексту претходног, локална мрежа се сматра објектом на који се примењује Правилник ЦИТ-а, укључујући све његове анексе.

Члан 13.

Локално умрежавање рачунара у контексту члана 12 овог анекса, дозвољено је само на нивоу организационих јединица МФБ: катедре, ИР центри и заједничке службе и може се користити искључиво у контексту наставних, истраживачких и заједничких пословних активности Машинског факултета.

Локалне мреже заједничких служби МФБ су у искључивој надлежности ЦИТ, укључујући администрацију сервера/мреже и њено техничко одржавање.

Члан 14.

Локално умрежавање, у контексту члана 12 и 13 овог анекса, може се дозволити само уз писмену сагласност руководиоца ЦИТ и писмено одобрење декана МФБ, при чему се спроводи следећа процедура:

1. Подношење писменог захтева руководиоца организационе јединице у коме се наводи прецизан технички опис планиране архитектуре локалне мреже (обавезно се наводи број и диспозиција прикључних места), техничка спецификација активне/пасивне мрежне опреме, планирани сервис локалне мреже.

У формулисању захтева може се консултовати ЦИТ или се комплетан поступак може препустити у техничком смислу ЦИТ (скраћена процедура).

2. Захтев разматра руководиоца Центра за информационе технологије МФБ и на основу достављених података и техничких услова даје предлог за одобрење формирања локалне мреже и у року не дужем од 15 дана писмени предлог прослеђује Комисији за комуникационо информациони систем Машинског факултета. Руководилац је дужан да у предлогу достави информације о следећем:
  - a. Архитектура и планирани број корисника умрежен у локалну мрежу
  - b. Намена и планирани сервис (аспекти безбедности и колизије планираних корисничких сервиса; заједничка мрежа има ПРЕРНОСТ у свим конфликтним ситуацијама)
  - c. Техничка компатибилност активне и пасивне мрежне опреме локалне мреже
  - d. Распоживост адресног простора и локално оптерећење рачунарске мреже Машинског факултета
  - e. Распоживост постојећих инсталација и процена обима нових радова
  - f. Списак идентификационих бројева рачунара који ће бити повезани у локалну мрежу
  - g. Име лица одређеног за администрацију локалне мреже
3. Комисија за информационо-комуникациони систем Машинског факултета разматра захтев и у року од 15 дана, под условом да нема никаквих техничких или функционалних сметњи, даје сагласност и препоруку за прикључивање, коју упућује декану. ЦИТ може да условљава техничко решење локалне мреже (посебно у избору мрежне опреме) и подизање планираних јавних мрежних сервиса, о чему се Комисија писмено обавештава.
4. Одлуку којом се дозвољава формирање локалне мреже доноси Декан и у писменом облику доставља је подносиоцу захтева, руководиоцу ЦИТ-а и Комисији за информационо-комуникациони систем Машинског факултета. Одлука у свом прилогу садржи све

релевантне техничке детаље локалне мреже, прецизну дефиницију њене намене и у формалном смислу представља документ о њеној регистрацији, са садржајем који је дефинисан чланом 19 овог анекса .

ЦИТ учествује у надзору набавке мрежне опреме и радовима на изградњи и пуштању у рад локалне рачунарске мреже.

Руководилац ЦИТ-а по окончању свих техничких активности и стављања локалне мреже у функцију, писмено обавештава Комисију за информационо-комуникациони систем Машинског факултета.

Члан 15.

Локална мрежа мора да има свог администратора, који се сматра одговорним лицем. Администратор локалне мреже има следеће обавезе:

1. Непрекидно праћење рада локалне мреже,
2. Поштовање услова под којима је дозвољено локално умрежавање, посебно у делу функције основних мрежних сервиса,
3. Мора да обезбеди контролисан приступ свим локалним мрежним ресурсима и одговарајућу антивирусну заштиту.
4. Има обавезу комуникације са руководиоцем ЦИТ-а.

У случају конфликтних ситуација предност има заједничка мрежа Машинског факултета.

Члан 16.

Сви трошкови локалног умрежавања (радови, материјал и мрежна опрема) падају на терет организационе јединице којој припада нова локална мрежа. Од овога се изузимају локалне мреже које се непосредно користе у наставне сврхе или подржавају рад заједничких служби.

III ЕВИДЕНЦИЈА

Члан 17.

Адресни домен Интернета који је додељен Машинском факултету од стране Универзитета у Београду је заједнички пословни ресурс Машинског факултета и не може се ни под којим условима отуђивати нити трајно додељивати било ком кориснику.

По предлогу Комисије за информационо-комуникациони систем и руководиоца ЦИТ-а, Декан доноси одлуку о привременом додељивању интернет адресе појединачном кориснику, а у складу са процедуром дефинисаном чланом 4 и чланом 14 овог анекса. Супротно поступање сматра се неовлашћеним коришћењем Интернет адресног домена Машинског факултета и сходно томе карактерише се тешким дисциплинским прекршајем, који се санкционише на начин како је то дефинисано чланом 20 овог анекса.

ЦИТ има обавезу вођења евиденције и праћења начина на који се користи интернет адресни домен МФБ.

Члан 18.

ЦИТ има обавезу евиденције појединачно прикључених рачунара на рачунарску мрежу МФБ. Регистрација појединачно прикљученог рачунара је обавезна и подразумева следеће активности:

1. Идентификација релевантних системских података рачунара и оперативног система;
2. Идентификацију лиценце инсталисаног оперативног система;
3. Додељивање јединственог идентификационог броја;
4. Архивирање претходно наведених података у јединствену базу хардверских ресурса рачунарске мреже Машинског факултета.

Члан 19.

ЦИТ има обавезу евиденције сервера локалних мрежа прикључених на рачунарску мрежу МФБ. Регистрација сервера подразумева следеће активности:

1. Идентификација релевантних системских података сервера и оперативног система;

2. Идентификацију лиценце инсталисаног оперативног система;
3. Доделивање јединственог идентификационог броја;
4. Евиденција броја локално умрежених рачунара;
5. Идентификација инсталисаних јавних мрежних сервиса (намена локалне мреже);
6. Архивирање претходно наведених података у јединствену базу хардверских ресурса рачунарске мреже Машинског факултета.

IV КАЗНЕНЕ МЕРЕ У СЛУЧАЈУ НЕПОШТОВАЊА ОДРЕДБИ ОВОГ АНЕКСА

Члан 20.

ЦИТ је задужен за праћење техничких аспеката појединачно прикључених рачунара и локално умрежених рачунара по појединим организационим јединицама Машинског факултета.

Непоступање по члановима овог анекса и у случају некоректног коришћења мрежних ресурса у смислу члана 3, 8 и 9 овог анекса, може се наложити уклањање прикљученог рачунара са мреже или забрана рада локалне мреже на одређено време, укључујући трајну забрану, уз остале консеквенце које дефинише Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности (повреда ове врсте одговорности се квалификује као тешки дисциплински прекршај). Одлуку о овоме доноси декан по писменом предлогу Комисије за информационо-комуникациони систем МФБ. Иницирање процедуре доношења забране је у надлежности руководиоца службе за информационо-комуникациони систем МФБ. Одлука о забрани се у писменој форми доставља носиоцу корисничког налога, Комисији за информационо-комуникациони систем МФБ и ЦИТ ради архивирања.

Руководилац ЦИТ-а има ексклузивно право да без претходне сагласности декана привремено укине могућност приступа појединачног рачунара или локалне мреже, уколико процени да је то у интересу безбедности комуникационо-информационог система МФБ. Оваква мера не може да траје дуже од 15 дана.

У контексту члана 3 овог анекса, руководилац ЦИТ-а има обавезу да укине могућност приступа рачунарској мрежи МФБ нерегистрованог рачунара.

Члан 21.

АНЕКС II Правилника ступа на снагу даном усвајања од стране декана Машинског факултета

Декан Машинског факултета у Београду

Проф. др Милош Недељковић

**Машински факултет Универзитета у Београду
ЦЕНТАР ЗА ИНФОРМАЦИОНО-КОМУНИКАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ - ЦИТ**

Захтев за појединачно прикључивање рачунара

Опште (1)	Организациона јединица	
	Подносилац/контакт особа	
	Телефон	
Хардвер (2)	Година набавке	
	Процесор	
	РАМ	
	HDD (број, капацитет)	
	Монитор	
Оперативни систем (3)	Врста	
	Лиценца	
Мрежни адаптер (4)	MAC ознака	
Мрежни протокол (5)	1.	TCP/IP
	2.	
	3.	
	Остало	
Антивирусни програм (6)	Врста	
	Лиценца	
Потврђујем да сам упознат са условима за појединачно прикључивање рачунара на информациона-комуникациони систем МФБ и свим детаљима везаним за коректно коришћење мрежних ресурса МФБ и укудање права приступа, дефинисаних Анексом 2, Правилника о раду ЦИТ.		Потпис (7)
Мрежна адреса (8)		
Регистрациони број (9)		

ОБРАЗАЦ ЦИТ: А02-1/112003

ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛНИКА ЦИТ – АНЕКС II

Члан 2.

Појединачно прикључивање корисничког рачунара на рачунарску мрежу МФБ не сме ничим да угрози физички и логички интегритет информациона-комуникационог система МФБ.

Члан 3.

Рачунар прикључен на рачунарску мрежу информациона-комуникационог система МФБ, заједно са инсталираним оперативним системом, сматра се физичким и логичким делом информациона-комуникационог система и у том смислу постаје објект на који се примењује Правилника ЦИТ-а, укључујући све његове анексе. Само рачунар који је регистрован од стране ЦИТ може да буде прикључен на рачунарску мрежу МФБ. Прикључивање преносних рачунара дефинише чланом 5 овог анекса.

Члан 4.

У контексту члана 2 и 3 овог анекса појединачно прикључивање корисничког рачунара се искључиво спроводи према прецизно дефинисаној процедури.

Члан 6.

Прикључно место је део мрежног развода информациона-комуникационог система МФБ и оно је у искључивој надлежности ЦИТ. Физичка инсталација новог прикључног места је у искључивој надлежности Центра за информациона технологије МФБ и може се извести искључиво уз сагласност руководиоца ЦИТ и уз писмено одобрење декана Машинског факултета.

Члан 8.

Логичка адреса, у било ком облику, је заједнички ресурс МФБ и њено коришћење дозвољено је искључиво у контексту пословних активности МФБ. Додељивање логичке адресе је у искључивој надлежности руководиоца ЦИТ, уз одобрење Декана Машинског факултета, како је то дефинисано чланом 4 овог анекса. Неовлашћено коришћење логичке адресе или њено уступање другом кориснику, сматра се најтежим обликом кршења правила коректног коришћења мрежних ресурса информациона-комуникационог система Машинског факултета и у складу са тим примењују се казнене одредбе дефинисане чланом 17 овог Анекса и чланом 8 Анекса I.

Члан 9.

Корисник прикљученог рачунара је одговоран за безбедност и интегритет података који се налазе на рачунару прикљученом на рачунарску мрежу Машинског факултета. У циљу заштите од неовлашћеног приступа рачунару прикљученом на рачунарску мрежу Машинског факултета обавезна је заштита рачунара одговарајућом лозинком и антивирусним програмом који се редовно ажурира.

Члан 10.

Сваки појединачни рачунар који је прикључен на рачунарску мрежу МФБ мора да поседује легалан оперативни систем. Корисник рачунара по свом нахођењу бира оперативни систем. Инсталирани кориснички софтвер није обухваћен овим анексом и у искључивој је надлежности корисника.

Датум одобрења приључка: _____

Руководилац ЦИТ

Декан Машинског факултета у Београду

Владимир Миковић, дипл.инг.

Проф. др Милош Недељковић

УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ПОЈЕДИНАЧНО ПРИКЉУЧИВАЊЕ РАЧУНАРА

1. Наводи се организациона јединица (наставна, истраживачка или ненаставна организациона јединица којој припада рачунар), име подносиоца захтева/контакт особе (корисник рачунара или руководиоца организационе јединице) и контакт телефон.
2. Наводе се основни технички подаци рачунара који се прикључује у циљу формирања јединствене базе података рачунарских ресурса МФБ и то: година набавке рачунара, тип процесора, величина РАМ меморије, број и капацитет инсталисаних ХДД и величина монитора. ЦИТ а прикљученом рачунару додељује јединствени регистрациони број.
3. Основни подаци о инсталисаном оперативном систему рачунара: врста оперативног система и број лиценце којом се ауторизује његово коришћење.
4. Попуњава ЦИТ.
5. Попуњава ЦИТ.
6. Попуњава ЦИТ.
7. Потпис подносиоца захтева.
8. Попуњава ЦИТ.
9. Попуњава ЦИТ.

КАЗНЕНЕ МЕРЕ У СЛУЧАЈУ НЕПОШТОВАЊА ОДРЕДБИ АНЕКСА II ПРАВИЛНИКА ЦИТ

Члан 17.

ЦИТ је задужен за праћење техничких аспеката појединачно прикључених рачунара и локално умрежених рачунара по појединим организационим јединицама Машинског факултета.

Непоступање по члановима овог анекса и у случају некоректног коришћења мрежних ресурса у смислу члана 3, 8 и 9 овог анекса, може се наложити уклањање прикљученог рачунара са мреже или забрана рада локалне мреже на одређено време, укључујући трајну забрану, уз остале консеквенце које дефинише Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности (повреда ове врсте одговорности се може квалификовати као тешки дисциплински прекршај). Одлуку о овоме доноси декан по писменом предлогу Комисије за информационо-комуникациони систем МФБ. Иницирање процедуре доношења забране је у надлежности руководиоца службе за информационо-комуникациони систем МФБ. Одлука о забрани се у писменој форми доставља носиоцу корисничког налога, Комисији за информационо-комуникациони систем МФБ и ЦИТ ради архивирања.

Руководилац ЦИТ-а има ексклузивно право да без претходне сагласности декана привремено укине могућност приступа појединачног рачунара или локалне мреже, уколико процени да је то у интересу безбедности комуникационо-информационог система МФБ. Оваква мера не може да траје дуже од 15 дана.

У контексту члана 3 овог анекса, руководиоца ЦИТ-а има обавезу да укине могућност приступа рачунарској мрежи МФБ нерегистрованог рачунара.